

2023

Museum Amager
Årsberetning

2023 var næsten »business as usual« ovenpå det store jubilæum forrige år. Museumsinspektørerne Leni Larsen og Christian Aagaard var på forældreorlov i perioder af året, men et godt team af vikarer trådte til. Stud.mag. Cecilia Michelsen hjalp til med levendegørelsen på Amagermuseet og indgik i sommerakademiets styregruppe, mens cand.mag. Helene Normann Christensen var i jobtræning og passede de sociale medier. De mange opslag har skærpet museets profil og synligheden på nettet.

I 2023 blev Camilla Cziffery Nielsen fastansat som museumsinspektør. Ud over formidlingsopgaver og administrative ting skal Camilla fokusere på museets dragtsamling og indgå i et spændende forskningsprojekt, som Museum Amager planlægger sammen med Center for Tekstilforskning (CTR) på Københavns Universitet. Projektet »Silkebånd på Museum Amager – et vindue til Europa« fokuserer på de silkebånd, som indgår i amagerdragten, og trådene de trækker til den globale handel.

Det har været et travlt år. Højsæsonens arrangementer fik pæne besøgstal, og især i november og december oplevede museet en væsentlig fremgang målt på antal gæster og omsætningsmæssigt.

» Julemarked på Amagermuseet.
Foto: Torben Stender.

Vi har mange skoleklasser på juleomvisninger, og det traditionsrige julemarked med udstilling på den gamle museumsgård og hjemmebagte æbleskiver på Nordgård appellerer. Museets gæster sætter farten ned, og bruger et par timer sammen, hvor de lærer om julens traditioner i gamle dage. Det giver stof til eftertanke og skærper historiebevidstheden.

De tre museumsforeninger har vanen tro støttet op med gode aktiviteter. I august organiserede Dragør Museumsforening »Skipperbyens dag«. Det var en fantastisk formidling af Dragørs maritime fortid og en pendant til »Lodsens Dag«, som afholdes i juli.

» Skipperbyens Dag.
Foto: Torben
Stender.

Udvikling i besøgstal og økonomiske forhold

I 2023 fik Museum Amager et samlet besøgstal på 22.347 gæster, fordelt på 10.550 på Amagermuseet, 2.652 på Dragør Museum, 3.381 på Danmarks Lodsmuseum, 502 på Mølsteds Atelier og 1.001 gæster var ombord på kutteren Elisabeth. Derudover lagde 4.261 vejen forbi besøgscenteret i Havnepakhuset. Lodsmuseet og Mølsteds Atelier holdt åbent takket være dedikerede frivillige på udvalgte dage og med gratis adgang. Elisabethlauget har også formidlet kutteren i sommermånederne og ved forskellige arrangementer.

» Inger Kjær Jansen viser rundt i udstillingen »Kastrup Glasværk«. Foto: Thomas Mose.

Udstillinger

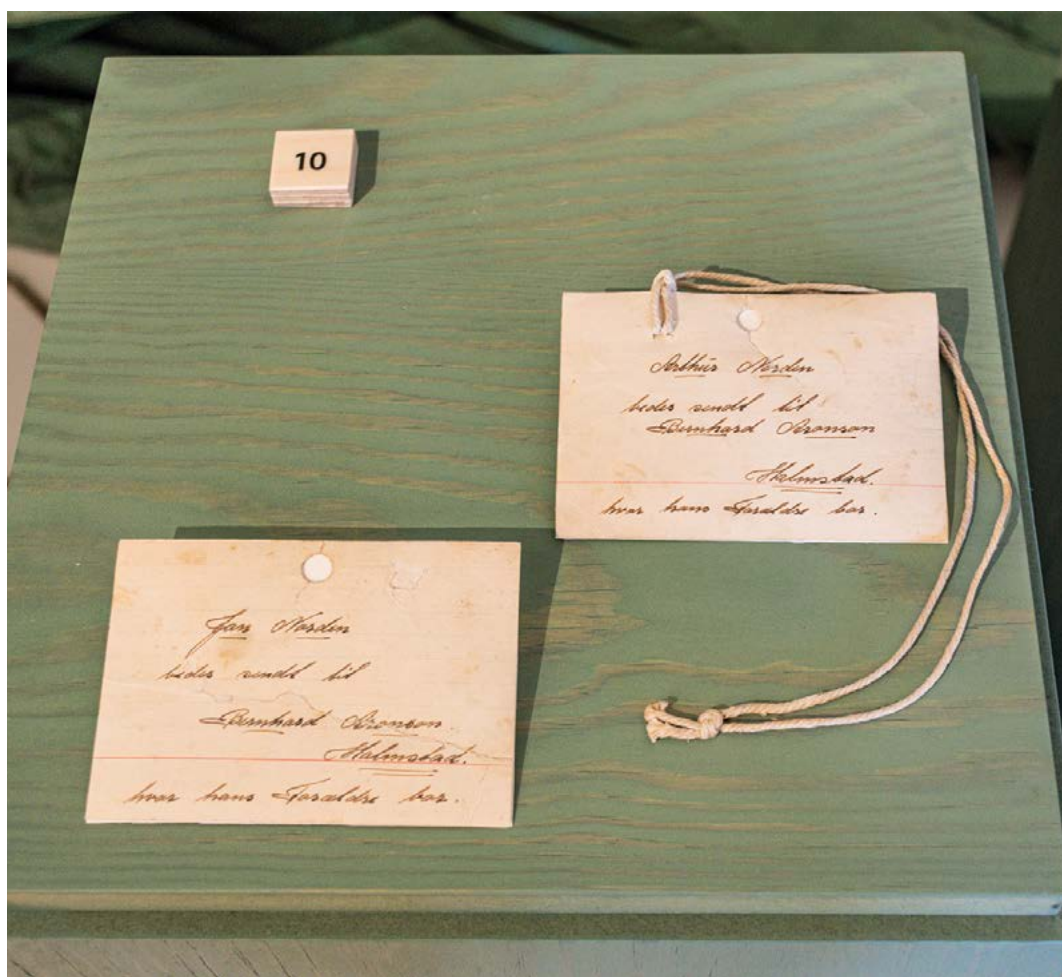
På Amagermuseet åbnede særudstillingen »Kastrup Glasværk«. Udstillingen var tilrettelagt i samarbejde med Tårnby Stads- og Lokalarkiv, som ejer genstandene. Museets frivillig, Inger Kjær Jansen, udvalgte en række af de mest karakteristiske glastyper, som blev produceret i Kastrup, og det blev til en stilfuld udstilling, hvor der også indgik fotos og levnedsbetretninger fra de gamle produktionshaller. Af særlig interesse var fire kortfilm, hvor blandt andet »det skøre orkester« spille. Glasværkets musikanter lavede selv instrumenter, og en glastrumpet var blandt de udstillede genstande. Udstillingen blev vist fra 1. maj til 22 oktober.

» Juleudstillingen bød på oplevelser for gæster i alle aldre. Foto: Torben Stender.

Den 18. november åbnede den traditionsrige juleudstilling på den gamle museumsgård. Nelly Søndergaard, Majken Pedersen og Tina Høgh Nielsen pyntede op og indrettede forskellige temaer i stuerne. Christian 2. og Mor Sigbrit underskrev privilegiebrevet fra 1521 i Tømmerupstuen, Pastor Timms dukketeater stod klar i Dragørstuen, juletræet var pyntet i Dirch Jansens stue, mens Dragør-bageren var ved at klargøre julestegen i storstuen. Udstillingen stod frem til 17. december.

» Jan Nordens navneskilt fra flugten til Sverige var udstillet på Dragør Museum.
Foto: Thomas Mose.

På Dragør Museum blev to nye temaer præsenteret. I anledning af 80-året for jødernes flugt i 1943 blev Dragørs rolle i begivenhederne behandlet. På en af formidlings-skærmene fortalte den nu afdøde Jan Norden, om den nat han selv flygtede, og om livet i Sverige. Det originale navneskilt, som Jan Norden bar om halsen, var blandt de udstillede genstande. Det var indlånt fra Dansk Jødisk Museum i København. En anden interessant genstand, som indgik på udstillingen, var The Lyndon Baines Johnson Moral Courage Award – som daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen modtog i 2004 på vegne af den danske befolkning. Den særlige Dragør-vinkel på prisen er, at statsministeren i sin takketale i Houston, som eksempel på danskernes heltedod, fremhævede Museum Amagers flugtkutter Elisabeth K571 og dens oprindelige ejer Ejnar Larsen.

Det andet udstillingstema, som blev indrettet på Dragør Museum, var et byrum med materiale fra Historisk Arkiv Dragør. Udstillingen beskriver byens beboersammensætning og hvordan den fik sin helt usædvanlige byplan. På en ny touchskærm, produceret af firmaet Nexus, kunne gæsterne trykke sig ind på en række huse på gadeplan og læse om de mennesker, som havde beboet huset.

Arrangementer

I forbindelse med ambassadørskiftet på den nederlandske ambassade, fik Museum Amager ny protektor. Den nye ambassadør, Catharina Maria Trooster, besøgte museet fastelavnsmandag og overværede den traditionsrige tøndeslagning i Store Magleby sammen med Dragørs borgmester Kenneth Gøtterup. Efter tøndeslagningen lagde fastelavnsrytterne vanen tro vejen forbi Nordgård, hvor de sang og skålede med museet og ambassadøren.

» *Nederlandenes ambassadør, Catharina Maria Trooster og museumsleder Søren Mentz, ved fastelavn på Amagermuseet. Foto: Carsten Maass.*

4. maj markerede museet årsdagen for Danmarks befrielse med et arrangement i Havnepakhuset. Der var tre foredrag: »Shellhuset og den franske skole«, »Modstandskampens psykiske konsekvenser« og »Oktober 1943 – de danske jøders flugt og fangenskab«. Programmet omfattede derudover byvandring, alsang anført af Dragør Musikskole og nedlægelse af mindekrans på Dragør Kirke.

» Christian Aagaard holder foredrag i Havnepakhuset. Foto: Museum Amager.

19. juni var der åbningsreception for udstillingen »Kastrup Glasværk«. Her deltog Tårnbys borgmester Allan S. Andersen og Dragørs borgmester Kenneth Gøtterup.

Derudover har museet traditionen tro gennemført levendegørelse for børnefamilier tre uger i juli. Museet afholdt også sit »levendegørelsesakademi« for studerende ved universiteter og professionshøjskoler, der ønsker praktisk erfaring med museumsformidling.

Amagermuseets Venner bød ind med aktiviteter i den første uge af juli.

» Både Tårnby-borgmester, Allan S. Andersen og Dragørs borgmester, Kenneth Gøtterup deltog i åbningsreceptionen. De ses sammen med Kastrupgård-samlingens leder, Mette Sandhoff Mansa, og Tårnbys arkivar Lone Palm Larsen. Foto: Thomas Mose.

» Sjove aktiviteter på Amagermuseet. Foto: Museum Amager.

På Danmarks Lodsmuseum kunne man blive »lodsens lærling«. Historiefortæller Pernille Stockfleth spillede Kejserlodsens kone og fortalte historier om det spraglede liv på havnen, og om hvordan det var at være gift med selveste Kejserlodsens. Man kunne også deltage i en spændende sansejagt, der tog gæsterne fra museet og over til Havnepakhuset for ved hjælp af sanserne at opleve livet som lods (4.–7. juli).

I første uge af august var der »arkæologitræf«, hvor gæster kunne prøve en metaldetektor, mens arkæolog Rikke Søgaard besvarede spørgsmål.

» På Amagermuseet kunne man blive arkæolog for en dag. Foto: Torben Stender.

Museets frivillige har ydet en stor indsats. I Dragør har laugsmedlemmer holdt Mølstedes Atelier åbent i weekender og lodsmuseets frivillige været værter på onsdage og i weekender.

»Lodsens Dag« blev afholdt lørdag den 31. juli. Det er et rigtigt godt gratis arrangement på Dragør Havn for børnefamilier.

De frivillige lodser har i det tidligere turistkontor indrettet et værksted, hvor de laver trævarer, som vi sælger i museumsbutikkerne. I standsætelsen af lods båden »Ravnen« fungerer som levende værksted.

» Lodsens Dag på
Dragør Havn. Foto:
Torben Stender.

Den 26. august afholdt Dragør Museumsforening i samarbejde med de øvrige foreninger »Skipperbyens Dag« på parkeringspladsen mellem Havnepakhuset og Dragør Museum. Det er et nyt familiearrangement, der formidler byens maritime fortid. Man kunne lære noget om navigation, prøve kræfter med pligter i hjemmet såvel som dem, der hørte til på skibene samt smage specialiteter fra Dragør og fra sejlskibenes rejser. På havnen demonstrerede de frivillige flere gamle teknikker fra byens storhedstid med søfart som omdrejningspunkt f.eks. rebslageri, bådbygning og måttefletning.

Elisabethlauget har på udvalgte dage i sommerferien bemanded kutteren og formidlet historien om de danske jøders flugt til Sverige.

» Skipperbyens Dag.
Fotos: Torben
Stender.

8. september deltog museet i Dragør Kulturnat.

» *Camilla C. Nielsen fortæller om amagerdragten. Foto: Museum Amager.*

Museet deltog også i Københavnerfestivalen Golden Days. Årets tema hed »Golden Days på landet«. Museum Amager medvirkede i tre arrangementer, først på Serupgård den 3. september, med temaet »Amager som Københavns spisekammer«. Den 10. september var der høstgudstjeneste i Store Magleby Kirke med efterfølgende høstfest på Amagermuseet. I år indgik arrangementet i Golden Days Festivalen, og det gjorde det muligt at slå et slag for den udskældte egnsret »posegrød«. I forskellige DR-programmer har de madglade Brdr. Price nemlig hævdet, at posegrød er den værste egnsret, de har lavet. Det blev Jens Breinholt Schou sat til at forbedre. Dygtigt og flittigt kogte han grød og uddelte smagsprøver til museets gæster. Og ifølge museets uvidenskabelige statistik mente hovedparten af gæsterne, at den variant af posegrød, som Jens præsenterede, smagte rigtigt godt. Ud over smagsprøverne på posegrød var der folkedans i sommerkøkkenet og flotte dahliaopsatser i stuerne på den gamle museumsgård. Tredje arrangement i forbindelse med Golden Days var den 13. september, hvor museet besøgte Boligforeningen Amagerplanen og fortalte om amagerdragterne.

» *Folkedans i sommerkøkkenet. Foto: Museum Amager.*

» Byvandring med Christian Aagaard. Foto: Torben Stender.

» Åbent skib på Elisabeth. Foto: Torben Stender.

Museet deltog i K7 i uge 37, et landsdækkende initiativ, der giver unge mellem 17 og 27 gratis adgang til danske museer.

4. oktober blev det markeret, at det var 80 år siden, at en stor del af den jødiske befolkning blev reddet ud af det besatte Danmark og bragt i sikkerhed i Sverige. På dagen kunne man komme om bord på museums-kutteren, Elisabeth K571, der spillede en stor rolle i flugtaktionen i 1943. Her kunne de besøgende fornemme de forhold, som de flygtende jøder blev transporteret under. I besøgscenteret i Havnepakhuset havde man arrangeret »Historieudfordringen«, som gav gæsterne en tankevækkende og lærerig oplevelse inspireret af flugten i oktober 1943. Der blev også afholdt byvandring rundt på Dragør Havn, hvor den dramatiske historie blev bragt til live.

Efterårsferien i uge 42 var godt besøgt, og det samme var de to weekender hvor der blev afholdt julemarked (18.–19. samt 25.–26. november).

» Torrevognen gøres klar til de mange besøg i efterårsferien. Foto: Torben Stender.

Skoletjeneste

Skoletjenesten har afviklet et forløb for Dragørs skoler i uge 6 om kønsroller igennem tiden.

Bibelløb for Dragør Kommunes 1.-klasser blev afviklet i dagene fra 22.-24. marts.

Skolehaven på Amagermuseet har igen været en stor succes. Børn og forældre passede haven i sommerferien, og i august begyndte eleverne at høste. Historisk idrætsdag blev gennemført i juni.

» Skolehaverne på Amagermuseet.
Foto: Camilla Lærkesen.

» Historieløb. Foto: Museum Amager.

» Historisk idrætsdag.
Foto: Museum
Amager.

Årets historieløb blev afviklet i Dragør og handlede om jødernes flugt i oktober 1943 (fra den 19. til den 21. september).

I uge 39 afholdtes naturfagsfestival for 6. klassetrin på Dragør Museum og lodsmuseet med temaet: »Ud i universet«.

Den årlige nissesporjagt for folkeskolerne var et stort trækplaster med 950 elever på museet. Her bliver der fortalt om julens traditioner, tro og overtro.

Alt i alt besøgte 3.909 elever museet.

Forskning

Museum Amager og Center for Tekstilforskning planlægger det fælles forskningsprojekt »Silkebånd på Museum Amager – et vindue til Europa«. Med dette projekt ønsker vi at skabe ny viden om en af de største samlinger af egnsdragter i Danmark og den stort set ubelyste historie om dansk produktion og forbrug af silkebånd. Med udgangspunkt i Museum Amagers samling af silkebånd vil projektet belyse den stigende globalisering, der slog igennem fra 1700-tallet og de teknologiske landvindinger, der fandt sted inden for den europæiske tekstilindustri i det følgende århundrede. Desuden vil projektet undersøge hvordan masseproducerede genstande, som silkebånd, fik ny betydning i et lokalsamfund som Amager, samt hvordan nye varer blev en integreret del af amagerdragten og den lokale selvforståelse. Silkebåndene i Museum Amagers samling tæller mere end 400 bånd, der repræsenterer et udsnit af den omfattende

» Camilla Cziffery
Nielsen studerer
silkeprøver.
Foto: Museum
Amager.

og varierede produktion af silkebånd i Europa, der blomstrede fra midten af 1700-tallet og frem til begyndelsen af 1900-tallet. Båndenes datering og oprindelsessted er imidlertid uklare, og det har indtil videre kun været muligt at angive meget omtrentlige dateringer for en mindre del af samlingen baseret på æstetiske og teknologiske faktorer. Gennem en systematisk teknisk analyse af hele samlingen og komparative studier i udenlandske samlinger, vil projektet skabe ny viden om en væsentlig dansk tekstilsamling og dens historie i et europæisk perspektiv. Projektet gennemføres af Center for Tekstilforskning (CTR) i samarbejde med Museum Amager og projektet vil blive huset på CTR, Saxo-instituttet, Københavns Universitet. Materiale til analyser såsom trådtællere og Dino-Lites (digitale mikroskoper) findes på CTR's tekniske og eksperimentelle laboratorium TexLab, der vil danne ramme om projektet. Projektet vil løbe over et år og fordele sig over tre dele:

1. Registrering, teknisk analyse og digitalisering
2. Historisk baggrund og komparative studier
3. Publikation bestående af katalog over silkebånd fra Museum Amager og kulturhistorisk gennemgang.

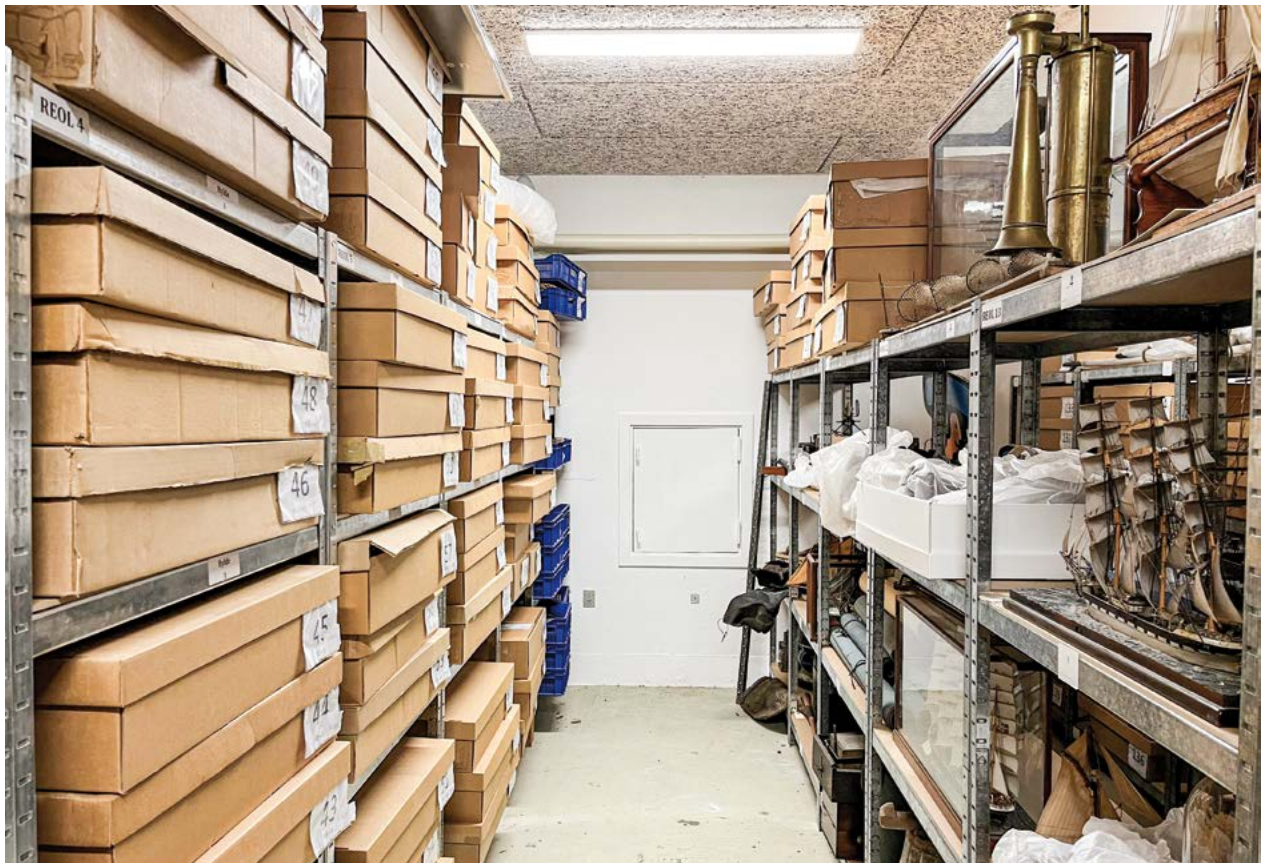
Pr. 31. december 2023 har vi rejst fondsstøtte på 250.000 kroner, og vi kan søsætte projektet i begyndelsen af 2024. Det er Center for Tekstilforskning, som står for den økonomiske del af projektledelsen.

Vi har været i fuld gang med at forberede 3. bind af Museum Amagers forskningsantologi. Vi har dog valgt at udskyde publikationen til 2024, for at indgå et samarbejde med Gads Forlags Nord Academic, som vil stå for peer review og produktion. Indholdet ligger klart: Søren Mentz (red.), Museum Amagers Forskningsantologi bd. 3. Amager – den lille historie i den store fortælling. Indhold: fhv. arkivar og seniorforsker Erik Gøbel: »Den sidste Sundtold – skipperen fra Dragør«, lektor emeritus SDU, Therkel Stræde: »Hvordan en modstandskvinde fra Dragør endte på museum i New York«, ph.d. og post. doc. Sine Krogh: »Julius Exner og Elisabeth Jerichau Baumanns malerier fra Amager og deres placering i den nationale kunstkamp i slutningen af 1800-tallet«, projektforsker Kjerstin Vedel: »Amagerdragter i dag – kan fossilerede dragter fortsat være relevante?«, museumsinspektør Camilla C. Nielsen: »Amagerdragtens franske silkebånd. Hvordan det globale prægede en lokal egnsdragt i 1800-tallet«, museumsinspektør Christian Aagaard: »Signaturen på loftet. Fortællingen om en soldat, som gjorde tjeneste på Amager under første verdenskrig«, museumsleder Søren Mentz: »Dragør Badeetablissement og arkitekten Arne Jacobsen«, cand. mag., Center for Bykultur, Mikkel Bang Maesen: »Da Store Magleby og Dragør blev lagt sammen i 1974. Fra landsbysamfund til moderne forstadskommune«, museumsinspektør Mikael Hansen, Teatermuseet: »Den glemte teatermaler og Røde Kro Teater i Sundbyerne«, arkæolog Bo Jensen fra Kroppedal Museum: »1500-talsarkæologi i Stettinstræde og et fund fra bronzealderen«.

Samlingsarbejde

Der er blevet nedsat en samlingsgruppe bestående af museumsinspektør Christian Aagaard og formidlingsinspektør Leni Larsen, som fremover står for museets registrering og varetager samlingsarbejdet. Gruppen fokuserede i 2023 på oprydning på og at indhente efterslæbet i registreringsarbejdet, der havde hobet sig op i løbet af årets orlovsperioder. Det resulterede 2023 i følgende nyregistreringer i Museum Amagers samling:

- 1 Emblem til tøndestok – Emblem uddelt til fastelavnsrytterne, der deltog ved det kongelige besøg i 2022
- 2 Glasskål, der skulle have været uddelt til vinderen af Tårnby Kommunes idrætslederpris i 2019, men som ikke blev uddelt pga. corona
- 3 Lågkrus fra Birkegården i Tømmerup
- 4 Glaspibe indsamlet i forbindelse med særudstillingen om Kastrup Glasværk
- 5 Maleriet »Dragør Havneindløb. Efteraarsstorm af Nordøst« af Christian Mølsted

6 Maleriet »Lille pige lader en gammel mand lugte til en blomst« af Julius Exner

7 Maleri af Christian Mølsted, forestillende hans datter som lille barn

8 Pastelportræt af Bertel Carl Bertelsen

9 Pennetegning af Dragør Havns Nordre Mole.

Derudover blev 2023 også brugt til det forberedende arbejde omkring 2024's fokus på oprydning, pladsoptimering samt kassation med henblik på fremtidssikring af samling og magasinforhold. Der blev i starten af december indledt et samarbejde med Museum Helsingør omkring erfaringsudveksling i forbindelse med de to museers sideløbende arbejde med kassation og generel optimering af magasinforhold. I 2023 afrundes Museum Amagers deltagelse i det nationale projekt BEV*ARV, der skal kortlægge de danske museers magasinforhold, og i den forbindelse overtog museet en række dataloggere, der fremover vil blive brugt på magasinerne i rotation, til at overvåge klimaforholdene på vores magasiner.

Udlån

»En Jagt frokost ved Høstenen på Saltholm«, malet af Frederik Rohde 1861 blev udlånt og indgår i: Vildt nok. Jagt i dansk kunst, Ribe Kunstmuseum, 17. juni til 10. september 2023, Fuglsang Kunstmuseum, 7. oktober 2023 til 7. januar 2024, Faaborg Museum, 27. januar til 20. maj 2024, Skovgaard Museet, 8. juni til 22. september 2024.

»» *Museets magasin.*
Foto: Museum
Amager.

» Amagemuseets dyrehold. Foto: Museum Amager.

Dyr

Amagermuseet er i sommerperioden kendt for sit dyrehold. I 2023 talte besætningen geder, ænder, høns samt fire minigrise. Dyr og dyrepasning indgår i formidlingen, og vores formål er at demonstrere, hvordan dyr har deres egen vilje og samtidig bruge dem som afsæt til at fortælle gæsterne om dyrenes plads på de selvforsynende gårde. Der er ikke tale om »klappedyr«, som står til rådighed, men dyr, som kommer hen til børn, der behandler dem ordentligt, og som udviser rolig adfærd.

Markedsføring og presseomtale

Museet har annonceret i: Dragør Nyt, Alt for Damerne, B.T.s online avis, portalen »Børn i Byen« samt Facebook og Instagram.

Museet har lagt stor vægt på opbygningen af SoMe-profiler. Takket være Helene Normann Christensens jobtræning er der blevet postet mange opslag, og vi har fået skabt et genkendeligt univers, som brugerne synes om.

Søren Mentz blev interviewet til artiklen »Bashing. Har humaniora et imageproblem?« i Weekendavisen 10. marts.

En nederlandsk journalist besøgte Amagermuseet i forbindelse med en artikel om nederlandske efterkommere i Danmark. Journalisten blev vist rundt af museumsinspektør Camilla Nielsen, og artiklen udkom i avisen Het Financieele Dagblad 7. april »Voor Nederlandse boeren is Denemarken niet langer het walhalla«.

14. april bragte Weekendavisen artiklen »Amagerhollandia«, hvor Søren Mentz, blandt andre, fortalte om Store Maglebys lokalhistorie.

Museumsinspektør Leni Larsen blev i august interviewet af et tv-hold fra Singapore. Temaet for indslaget var anderledes kulturer og omhandlede den hollandske indvandring.

Museumsinspektør Christian Aagaard blev den 19. september interviewet til en artikel i Weekendavisen i anledning af 80-året for de danske jøders flugt til Sverige i 1943.

Vedligehold af bygninger og driftsanlæg

Ingeniør og arkitekturrådgiver Ulrik A. Hovmand har gennemgået Museum Amagers bygningsmasse. Han har lavet tilstandsrapporter over Fadersminde, Amagermuseet, Sprøjtehuset, Dragør Museum, lodsmuseet og Mølstedes Atelier. På baggrund af rapporterne har museets ledelse og bestyrelse lavet en handlingsplan for vedligehold og prioriteret opgaverne.

Historisk Arkiv

Historisk Arkiv har i 2023 haft omkring 400 henvendelser fra brugerne. Mere end halvdelen af forespørgslerne til arkivet kommer på e-mail

eller via Arkiv.dk – og her har omfanget været det samme som i 2022. Lukningen af arkivet i fire måneder har naturligvis betydet lidt færre fysiske besøgende, men vi kan på baggrund af de digitale henvendelser se, at rigtig mange i dag bruger arkivet via internettet. Arkivet har omkring 30.000 arkivenheder på Arkiv.dk og i alt er de set mere end en halv million gange af brugerne. Det fortæller, at indsatsen for at digitalisere og tilgængeliggøre arkivets samlinger er en væsentlig opgave, som i 2022 er blevet styrket ved indkøb af nyt scanningsudstyr. I foråret havde vi tilknyttet en studerende i praktik som fik gennemført registrering og scanning af et af vores store privatarkiver – som overraskende viste sig at indeholde et brev fra grevinde Danner! Arkivets billedsamling bliver ikke bare brugt for fornøjelsens skyld, men også af professionelle brugere. Vi leverer i stigende grad kopier af fotos, scannede arkivalier m.m. til både forskere, forlag, medier og offentlige myndigheder.

I årets løb har arkivet modtaget 30 nye indleveringer fra borgere og institutioner. Arkivalier fra Dragør-Gymnasterne og Dragør Vindmøllelaug, lodserindringer, dokumenter om tildeling af en britisk orden til en dragørborger og en omfattende samling pressefotos fra Dragør Nyt var blandt »godbidderne«.

Samlingerne danner ofte grundlag for at kunne fortælle om den lokale historie, og det blev blandt andet vist i arkivets fyraftensforedrag »Historietimen«, som i foråret handlede om Dragør som landliggerby.

I 2023 medvirkede arkivet ved genopstilling af en del af udstillingen på Dragør Museum, så det nu er muligt at få indblik i den særlige historie om Dragørs byggeskik og befolkning. På den måde kommer arkivets samlinger i spil på en ny måde og når et meget større publikum.

Historisk Arkiv er arkivmyndighed for Dragør Kommune, og vi har i det forløbne år forberedt og gennemført den lovpligtige arkivering af flere af kommunens it-systemer. Vi tager os dog stadig af »gammeldags« arkivalier på papir, og imens arkivet var lukket, fik vi bl.a. registreret og flyttet det omfattende sagsarkiv fra den tidligere Dragør Kommune. Arkivet bistår også løbende kommunens forvaltning med alt fra opslag i folkeregisteret til fremfindning af juridisk dokumentation til mere indviklede sager.

Lukningen af arkivet i en periode i 2023 havde bl.a. til formål at få indhentet et mangeårigt efterslæb med registrering af indkommet materiale. Vi er kommet et godt stykke ad vejen, men arbejdet forsætter i 2024. Vores samlinger er nu opstillet på en mere logisk og tilgængelig måde på hylterne og samtidig er der foretaget ajourføring i vores arkivregistreringssystem Arkibas. Lukningen var også nødvendig for at reorganisere den frivillige indsats på arkivet. Vi håber fortsat at have frivillige til at hjælpe os med at registrere og fortælle lokalhistorien.

Turistkontoret

Dragør Besøgscenter huser turistkontor, billet-salg og museumsbutik. Museum Amager driver turistkontoret i henhold til driftsoverenskomst med Dragør Kommune.

Personalet besvarer turisternes spørgsmål og hjælper dem med at skræddersy deres besøg i byen. Ud over personalet i Havnepakhuset kunne turisterne også møde helt nye, unge turistværter. For at nå så bredt som muligt ud har Dragør Besøgscenter nemlig skabt et mobilt turistkontor. Værterne på dette mobile kontor bestod af seks unge mennesker, der hver især har interesse for historie, formidling eller turisme. De gik rundt på havnen og i byen og delte brochurer ud og besvarede spørgsmål.

Turistkontoret afholdt også byvandring i sommerferien, som startede på Dragør Museum og fortsatte gennem den gamle bydel.

» Unge turistværter. Foto: Museum Amager.

Museets frivillige og laug

Museum Amager er et levende museum, som tilbyder et aktivt seniorliv for mange medlemmer af foreningerne. Omkring museets foreninger og frivilligrupper opstår et sammenhold gennem fællesskabet og ambitionen om at yde en indsats til gavn for museet. De frivillige er en stor og værdifuld ressource for Museum Amager. Det store arbejde, de har udført, bliver påskønnet, og der skal lyde en stor tak for indsatsen. Det gælder også for de tre museumsforeninger, der afvikler en flot foredragsrække og medvirker til udgivelsen af tre numre af »Museumsbladet«.

Mandagsgruppen på Amagermuseet passer de grønne områder og nyttehaven, og Amagermuseets frivilligruppe deltager i alle levendegørelsesarrangementer. Det er i forbindelse med sommerferien, efterårsferien og til julemarkedet, at Museum Amager henter sin egenindtægt hjem, og hvor de frivillige spiller en stor rolle. Amagermuseets mandagsgruppe koordinerer med museumsassistent Tina Overgaard.

Danmarks Lodsmuseumsforening vedligeholder lodsstationen. Frivilligruppen afholder »Lodsens Dag« og har i år arrangeret en række events på havnen, der har tiltrukket gæster til museet. Lodsgruppen koordinerer med museumsleder Søren Mentz. Et projekt blandt lodsgruppens frivillige er istandsættelsen af den gamle lodsbaad »Ravnen«, som ligger uden for Havnepakhuset. En gruppe af frivillige med baggrund i lodsmuseet er begyndt at udskifte træværket og sætte skroget i stand. Gruppen vil også bygge en ny permanent overdækning og har ansøgt Dragør Kommune om byggetilladelse.

Elisabeth K571 har også en aktiv frivilligruppe, som vedligeholder båden og holder fartøjet sødygtigt. Kutteren indgår i formidlingen af Dragørs historie under Anden Verdenskrig, og naturligt nok med fokus på jødernes flugt i 1943. Elisabeth-lauget koordinerer med museumsinspektør Christian Aagaard.

Mølstedlauget holder atelieret åbent i sommerferien, og medvirker til planlægning af nye udstillinger og indretninger. Det sker i samråd med museumsleder Søren Mentz.

» Elisabethlauget
i sving. Foto:
Museum Amager.

Frivillige foreninger og laug under Museum Amager:

Amagermuseets Venner

Dragør Museumsforening

Danmarks Lodsmuseumsforening

Amagermuseets karle- og pige-gruppe

Mølstedlauget

Elisabethlauget

Modelskibslauget

Flettelaug

Lauget omkring isbåden Mågen

Foredrag i foreningsregi:

7. februar:

Havnefoged – hyggeonkel eller virksomhedsleder?

Ved Bent Kofoed-Hansen.

28. februar:

Den sande historie om Alfred Lauritz Schmidt

Ved Tobias Ameland.

13. april:

Dansk-hollandske maritime relationer i det 17.- og 18.-århundrede

Ved forfatter og ph.d. Asger Nørlund Christensen.

» Foredragsholder
*Simon Kratholm
Ankjærgaard.
Foto: Museum
Amager.*

Foredrag i museumsregi:

4. maj:

Shellhuset og den franske skole

Ved museumsinspektør Christian Aagaard.

4. maj:

Modstandskampens psykiske konsekvenser

Ved lektor Freja Holm.

4. maj:

Oktober 1943 – de danske jøders flugt og fangenskab

Ved historiker Simon Kratholm Ankjærgaard.

1. november:

Forbindelse mellem Dragør og Grønland i 1968

Ved arkivar Henning Sørensen.

6. december:

Frederik 5. og Amager

Ved museumsleder Søren Mentz.

Praktikanter og projektansatte

Stud. mag. Cecilia Michaelsen tiltrådte et barselsvikariat fra 1. juni til 30. juli.

Leah Stavnstrup blev købt ind som medhjælper til at planlægge og medvirke i levendegørelsen fra 1. juni til 30. juli.

Helene Normann Christensen var i jobtræning fra maj til udgangen af august med henblik på at styrke museets markedsføring på de sociale medier. Hun fortsatte i en stilling med løntilskud fra 1. oktober og året ud.

Personalets individuelle forhold

Leni Larsen var på barselsorlov indtil den 15. februar.

Camilla C. Nielsen og Christian Aagaard har deltaget i todageskursus om oplevelsesøkonomi (16. november 2022 og 24. januar), webinar om målrettet anvendelse af den nationale brugerundersøgelse (10. januar) og frivilligkoordinatorkursus (30. og 31. januar).

Christian Aagaard har deltaget i et seminar om sejlads og kystfriluftsliv på Roskilde Museum (20. januar).

Søren Mentz og Christian Aagaard var med på »Etnologisk formidling« på Saxo-instituttet, hvor de studerende fremlagde de formidlingsprojekter, de havde lavet på Museum Amager (26. januar).

Søren Mentz sad i bestyrelsen for Ærø Museum indtil museet blev lagt sammen med Svendborg Museum med udgangen af året.

27. februar deltog Christian Aagaard i Kulturministerens informationsmøde omkring igangsættelsen af arbejdet med den nye museumsreform.

Christian Aagaard holdt derefter fædreorlov fra 5. maj til 30. august.

Camilla C. Nielsen har været på studietur til Lyon fra 6. til 9. september. Turen er en del af et forskningsprojekt, vi søger fondsmidler til i samarbejde med CTR (Center for Tekstilforskning) på Københavns Universitet.

18. september kørte Camilla C. Nielsen og Henning Sørensen i bus med naturguider fra Naturpark Amager. De fortalte om kulturhistorie i parkens område.

27. september besøgte Camilla C. Nielsen og Søren Mentz CTR (Center for Tekstilforskning) på Københavns Universitet og fik præsenteret den nyeste teknologi inden for fiberanalyse af historiske dragtdele.

Den 30. oktober holdt Christian Aagaard oplæg for etnologistuderende på Saxo-instituttet om levendegørelse på Museum Amager, og han deltog i

webinar den 22. november om brug af lyd som en aktiv del af museumsformidlingen. Mødet var organiseret af Danish Sound Cluster.

Den 5. december holdt Camilla C. Nielsen oplæg på CTR i forbindelse med sit projekt om silkebånd på amagerdragten.

Den faste stab på Museum Amager ser således ud:

Søren Mentz, *museumsleder 37 timer*

Christian Aagaard, *museumsinspektør 37 timer*

Leni Larsen, *formidlingsinspektør og projektmedarbejder på lokalarkivet 35 timer*

Camilla Cziffery Nielsen, *museumsinspektør 30 timer*

Tina Overgaard, *museumsassistent 18 timer*

Niels Peter Brandi, *bogholder 8 timer*

Per Holst, *museumstekniker 12 timer*

Mie Sepstrup, *dyrepasser 12 timer*

Heidi Villadsen, *assistent 8 timer*

Henning Sørensen, arkivar 37 timer – indgår i museets personale i henhold til driftsoverenskomst med Dragør Kommune.

» Stråmandsværksted i efterårsferien. Foto: Museum Amager.

Museum Amagers bestyrelse:

Carsten Dinesen Maass, *formand*

Jens Thorhauge, *næstformand
og ressourceperson*

Bente Walløe Poulsen, *museumsforeningerne*

Helle Barth, *kommunalbestyrelsen i Dragør*

Annette Nyvang, *kommunalbestyrelsen i Dragør*

Juliane Engelhardt, *ressourceperson*

Peter Damgaard, *repræsentant for
Tårnby Kommune*

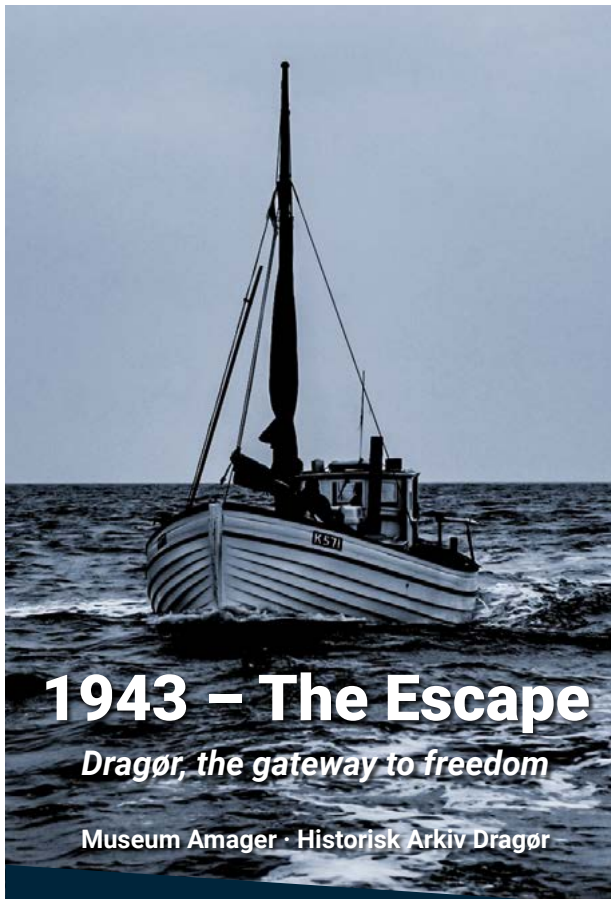
» *Museum Amagers
bestyrelse på visions-
dag. Foto: Museum
Amager.*

Bestyrelsen holder regelmæssige møder i årets løb. I maj afholdt bestyrelsen desuden en visionsdag.

Dragør Nyt skrev:

»*En ny museumsdefinition retter blikket mod nutiden og opfordrer museerne til at være aktive i samfundet. Da museerne hele tiden skal perspektivere sine samlinger til den foranderlige samtid, stiller det store krav til den historiske forskning, og særligt for et lille lokalt museum er det nok en stor udfordring. Derfor var Museum Amagers bestyrelse samlet til visionsdag i lørdags. Til at gøre bestyrelsesmedlemmerne klogere på området redegjorde enhedschef for Museer og Folkeoplysning i Slots- og Kulturstyrelsen Christina Papsø Weber først for Kulturministeriets tanker bag den kommende museumsreform, der efter planen skal den være på plads inden årets udgang. Den vil betyde en anden økonomisk fordeling af ressourcer til landets statsanerkendte museer og præcisere museernes arbejdsområder. Herefter fortalte hun om den kvalitetsvurdering, som Kulturstyrelsen p.t. foretager af statsanerkendte museer – for inden længe er det Museum Amagers tur. Derefter fortalte museumsdirektør Søren Bak-Jensen om Arbejdermuseet, som også er i forandring. Han beskrev, hvordan han arbejder med at aktualisere museets samling og formidling. Seminarets sidste oplæg om museets rolle i samfundet stod lektor Marie Riegels Melchior fra Københavns Universitet for. Som afslutning på dagen diskuterede bestyrelsen for Museum Amager de forventede ændrede vilkår for driften af museet i fremtiden. Debatten her omhandlede også en fortsættelse og konsolidering af den positive udvikling, bestyrelsen ser museet være i.*«

1943 – The Escape

Dragør, the gateway to freedom

Museum Amager · Historisk Arkiv Dragør

Publikationer

The Escape. Dragør, the gateway to Freedom – Christian Aagaard og Henning Sørensen, Museum Amager 2023. Oversættelse af: *Flugten – Da Dragør var porten til friheden*, Museum Amager 2018.

Tre numre af Museumsbladet.

Eksterne bevillinger

Jubilæumsfonden af 12.08.1973 – 40.000 kr. til vedligeholdelse af museums-kutteren Elisabeth K571

Museum Amager | Nordre Kinkelgade 18A | 2791 Dragør
Tlf: 30 10 88 66 | info@museumamager.dk
Redaktør: Søren Mentz | Layout: Thomas Mose – Starco Grafisk
Fotos: Museum Amager